

Sygn. akt IACz 1304/18

POSTANOWIENIE

Dnia 10 grudnia 2018 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie, I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący : SSA Jan Kremer (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 10 grudnia 2018 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa E. K.

przeciwko E. B.

o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli

na skutek zażalenia powódki

na postanowienie Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 6 lipca 2018r.,

sygn. akt IC 1480/18

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSA Jan Kremer

Sygn. akt I ACz 1304/18

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Krakowie cofnął powódce E. K. zwolnienie od opłaty sądowej od apelacji oraz ustanowienie pełnomocnika z urzędu przyznane postanowieniem z dnia 30 stycznia 2018 r.

W uzasadnieniu Sąd Okręgowy wskazał, że postanowieniem z dnia 30 stycznia 2018 r. Sąd Okręgowy zwolnił powódkę E. K. od opłaty sądowej od apelacji i ustanowił dla powódki adwokata z urzędu, którego wyznaczyła Okręgowa Rada Adwokacka w K.. W piśmie z dnia 16 lutego 2018 r. pozwany E. B. wniósł o weryfikację oświadczenia majątkowego powódki podając, że w czasie trwania procesu powódka sprzedała działkę o powierzchni 21 a za kwotę 130 000 zł, działka będąca współwłasnością powódki nie stanowi nieużytku, a jej część o powierzchni 30 a to działka budowlana, zaś cała nieruchomość przedstawia wartość 600 000 zł, a działka jest przygotowana do sprzedaży. Ustosunkowując się do podniesionych zarzutów powódka w piśmie z dnia 16 marca 2018 r. wskazała, że przed wniesieniem pozwu tj. w dniu 12 lipca 2015 r. sprzedała udział wynoszący 1/4 we współwłasności nieruchomości objętej KW nr (...), a całość kwoty uzyskanej ze sprzedaży tj. 418 750 zł od razu rozdysponowała między wnuki. Powódka została wezwana przez Sąd w dniu 28 maja 2018 roku do podania informacji o posiadanych przez powódkę rachunkach i lokatach bankowych oraz o przedłożeniu wyciągów z tychże rachunków bankowych za okres ostatnich 2 lat. W piśmie z dnia 12 czerwca 2018 roku powódka przedłożyła tylko jeden wyciąg z rachunku oraz poinformowała, że nie posiada innych rachunków bankowych ani lokat bankowych. W przedmiotowej sprawie orzekając o zwolnieniu powódki od kosztów sądowych i ustanowieniu pełnomocnika z urzędu Sąd kierował się treścią oświadczenia o stanie rodzinnym i majątkowym złożonym przez powódkę w dniu 15 stycznia 2018 r. z którego wynikało, że powódka prowadzi jednoosobowe gospodarstwo domowe, przysługuje jej służebność mieszkania, posiada udział 1/3 w nieruchomości składającej się z działki rolnej

o powierzchni 0,57 ha, nie posiada innych ruchomości, nieruchomości, a utrzymuje się ze świadczenia emerytalnego w kwocie 1743 zł, jest osobą niepełnosprawną w stopniu znacznym. Wobec jednak ujawnienia, że powódka w dniu 12 lipca 2015 r. tj. tuż przed wniesieniem pozwu w dniu 28 sierpnia 2016 r. zbyła udział we współwłasności nieruchomości za kwotę 418 750 zł, a kwotę tę rozdysponowała między wnuki Sąd doszedł do przekonania, że zwolnienie jest niezasadne. W ocenie Sądu takie rozdysponowanie kwoty uzyskanej ze sprzedaży nieruchomości było nieuprawnione, a powódka z posiadanych środków finansowych powinna zabezpieczyć kwoty niezbędne do prowadzenia niniejszego postępowania. Z dużą dozą prawdopodobieństwa stwierdzić należy, że gdyby Sąd dysponował wiedzą o zbyciu przez powódkę nieruchomości za kwotę 418 750 zł nie postanowiłby zwolnienia powódki od opłaty sądowej od apelacji ani nie ustanowił dla niej pełnomocnika z urzędu. Opłata sądowa od apelacji w przedmiotowej sprawie wynosi 5000 zł i stanowi 1,2% kwoty uzyskanej ze sprzedaży nieruchomości, a jej uiszczenie nie spowoduje uszczerbku utrzymania koniecznego dla powódki, podobnie wynagrodzenie pełnomocnika. W związku z powyższym orzeczono jak w sentencji postanowienia na podstawie art. 110 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz art. 120 k.p.c.

Postanowienie to zaskarżyła w całości powódka zarzucając mu naruszenie art. 109 ust. 1 u.k.s.c. poprzez uznanie, że w sprawie istniały okoliczności pozwalające na powzięcie wątpliwości, co do rzeczywistego stanu majątkowego powódki a nadto wątpliwości takie są uzasadnione i to w oparciu o oświadczenia strony przeciwnej; zarzuciła naruszenie:

- art. 110 u.k.s.c. poprzez przyjęcie, że w sprawie nie istniały okoliczności, na podstawie których przyznano powódce zwolnienie od kosztów sądowych,

- art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c. poprzez sporządzenie uzasadnienia, które nie zawiera ustalenia faktów, nie wskazuje dowodów na jakich oparł się Sąd i przyczyn dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, co uniemożliwia poznanie sfery motywacyjnej Sądu a zatem orzeczenie nie poddaje się kontroli instancyjnej,

Wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia i zasądzenie zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego w tym kosztów zastępstwa adwokackiego udzielonego z urzędu, które to koszty nie zostały opłacone w całości ani w części według norm przepisanych.

W odpowiedzi na zażalenie pozwany wniósł o oddalenie zażalenia i zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Niezasadny jest zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c. gdyż treść uzasadnienia pozwala na dokonanie oceny stanowiska Sądu I instancji, a nadto Sąd Apelacyjny władny jest samodzielnie ocenić okoliczności sprawy. Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. możliwe jest wtedy gdy argumentacja Sądu nie jest logiczna i zgodna z doświadczeniem życiowym.

Wbrew wywodom zażalenia Sąd I instancji nie naruszył również treści art. 109 k.p.c. W istocie bowiem po wniesieniu pisma przez pozwanego zawierającego okoliczności faktyczne nie znane Sądowi I instancji przy wydaniu postanowienia o zwolnieniu od opłaty od apelacji zaistniały wątpliwości co do stanu majątkowego powódki. Wątpliwości te okazały się uzasadnione. Informacje podane w piśmie pozwanego okazały się w przeważającej części prawdziwe. W istocie przed wniesieniem powództwa powódka sprzedała nieruchomość za wysokość ponad 400 000 zł. i jest współwłaścicielem nieruchomości. Fakt bycia współwłaścicielem nieruchomości nie ma decydującego znaczenia. Istotnym jest to, że powódka wnosząc powództwo i uzasadniając jego zasadność wskazała, że ostatecznie zdecydowała się na wystąpienie do Sądu gdy dowiedziała się o wniesieniu przez pozwanego w 2015 r. sprawy o rozwód. Innymi słowy w dacie sprzedaży nieruchomości rozważała już wniesienie pozwu i odwołując się do innych wskazanych w nim okoliczności musiała przewidywać, że do wniesienia go może dojść. Odległość czasowa pomiędzy sprzedażą nieruchomości a wniesieniem pozwu to czas pomiędzy 24 lipca a 28 sierpnia 2015 r. W tym stanie rzeczy powódka

zobowiązana była do zapewnienia środków na całe postępowanie sądowe a argumentacja o darowaniu całej kwoty bliskim nie może odnieść skutku.

Dotyczy to także powoływania się na wniesienie pozwu pod wpływem impulsu związanego z dowiedzeniem się o wszczęciu przez pozwanego przeciw córce powódki sprawy o rozwód. Ponadto powódka w pozwie powoływała się na okoliczności które od wielu lat trwały. Nie wykazała także że dokonała darowizn. Umowa sprzedaży nieruchomości nastąpiła 24 lipca 2018r. natomiast pierwsza rozprawa rozwodowa córki powódki odbyła się 15 lipca 2015 r. a więc na 10 dni przed zawarciem umowy sprzedaży. Oświadczenie o odwołaniu darowizny wnosi datę 12 sierpnia 2015 r. Zatem powódka winna liczyć się z koniecznością ponoszenia kosztów sądowych i nie wyzbywać się swego majątku.

Instytucja zwolnienia od kosztów sądowych stanowi pomoc państwa dla osób, które z przyczyn od siebie niezależnych nie są w stanie ich ponieść bez uszczerbku w utrzymaniu siebie i rodziny a powódka kryterium tego nie spełnia. Sąd Okręgowy nie naruszył również art. 110 u.k.s.c. Powódka w oświadczeniu majątkowym nie podała wszystkich istotnych informacji dotyczących swojego majątku, które rzutowały na ocenę stanu majątkowego.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny postanowił jak w sentencji na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeknie Sąd w orzeczeniu kończącym sprawę rozważając zasadność złożonego wniosku w kontekście treści art. 98 § 2 k.p.c.

SSA Jan Kremer